

εἰς τὴν Πόλιν μετὰ τοῦ τατᾶ κῦρ Μιχαὴλ τοῦ Σαμψών, ὅτε γέγονε καὶ ἡ συμπενθερεία πρὸς τὸν βασιλέα.

Τῷ αὐτῷ γοῦν ἔτει, τῷ ᾠωνη΄, ἐγένετο σύγχυσις καὶ ταραχὴ μέσον τῶν ἀρχόντων· καὶ Ἰουνίου μηνὸς ἐπιήσθη ὁ μέγας στρατοπεδάρχης κῦρ Θεόδωρος ὁ Δωρανίτης ὁ λεγόμενος Πιλέλης καὶ ὁ ἀδελφός αὐτοῦ πρωτοβεστιάριος Κωνσταντῖνος ὁ Δωρανίτης καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ αὐτοῦ, καὶ περιωρίσθησαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς τὰ τῶν ἀρχόντων ὀσπίτια. Μετὰ δὲ ζ΄ τοῦ μηνὸς πάλιν ἀνεκλήθησαν.

Ἐν μηνί Ἰανουαρίῳ τῷ ᾠωνθ΄ ἔτει ἐπιήσθη ὁ γενόμενος πρωτοβεστιάριος Λέων ὁ Καβαζίτης, καὶ ἀνεβιβάσθη εἰς τὸ πρωτοβεστιά- 10 ρᾶτον ὁ Πιλέλης· ὅτε καὶ ὁ τατᾶς Μιχαὴλ ὁ Σαμψών ἀπῆλθε μετὰ κάτεργον εἰς τὴν Πόλιν ποιεῖν τὴν συμπενθερείαν καὶ λαβεῖν τὴν δέσποιναν καὶ ἐλθεῖν. || Τῷ αὐτῷ γοῦν ἔτει Μαίῳ μηνί, ἡμέρα ε΄ ἐπιή- 15 σθη ὁ κουλᾶς παρὰ τοῦ Πιλέλη καὶ τῶν σὺν αὐτῷ· ἐζωγρήθη δὲ ὁ μέγας δούξ ὁ Σχολάρις. Ἀναταραχθεὶς δὲ ὁ λαός, πάλιν ἐλευθε- 15 ρώθη, καὶ ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Τρίπολιν. Ὁ δὲ Πιλέλης καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ καὶ ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ καὶ οἱ τοῦ Ξενίτου παῖδες συλ- ληφθέντες ἐστάλησαν καὶ περιωρίσθησαν εἰς τὸν Κεχρινᾶν.

Μηνί Σεπτεβρίῳ γ΄, ἰνδικτιῶνος ε΄, ἔτους ᾠωξ΄ ἦλθεν ἡ δέσποινα ἡ Κομνηνὴ Καντακουζηνὴ μετὰ κάτεργον ἐκ τῆς Πόλεως, ἡ θυγάτηρ 20

1. Πόλιν ἔγραφα: πόλιν ΜΤΦ τατᾶ ἔγραφα: τατᾶ Μ: Τατᾶ ΤΦ Σαμψών ΤΦ: σαμψόν Μ 2. ἡ Μ λείπει ΤΦ 3. ἔτει τῷ Μ: ἔτει ΤΦ
4-5. στρατοπεδάρχης Μ: στρατοπέδαρχος Τ: στροτοπέδαρχος Φ
6. (καὶ κατωτέρω 9-10) πρωτοβεστιάριος ἔγραφα: α΄βεσι^αϛ΄ Μ: κατὰ βεστιάρια ΤΦ Κωνσταντῖνος ΤΦ: κωνσταντῖνος Μ 8. ὀσπίτια ΤΦ: ὀσπίτια Μ ζην ἔγραφα: ζν Μ: ζ΄ ΤΦ 9. Ἰανουαρίῳ ΤΦ: ἰανουαρίου Μ
10. Καβαζίτης ἔγραφα: καβαζήτης Μ: Καβασίτης ΤΦ πρωτοβεστιά- ρᾶτον ἔγραφα: α΄τ βεστιαρᾶτον Μ: κατὰ βεστιαράτον ΤΦ 11. τατᾶς ἔγραφα: τατᾶς Μ: Τατᾶς ΤΦ 12. κάτεργον Μ: κατέργου ΤΦ Πόλιν ἔγραφα: πόλιν ΜΤΦ συμπενθερείαν Μ: συμπεθερείαν ΤΦ λα- βεῖν ἔγραφα. "Ἴδε καὶ Φ σ. 24 σημ. *: λαβῆν ΜΦ: Χοβῆν Τ 13. καὶ Μ: λεί- τει ΤΦ ε΄ ΜΦ: δ΄ Τ 14. κουλᾶς παρὰ Μ: Κουλᾶς ὑπὸ ΤΦ δὲ Μ: λείπει ΤΦ 15. Σχολάρις ἔγραφα: σχολάρις ΤΦ: σχουλάρις Μ ἀνατα- ραχθεὶς ἔγραφα: ἀναταχθεὶς ΜΤΦ 17. Ξενίτου ἔγραφα: ξενίτου ΜΤΦ
18. τὸν Κεχρινᾶν Μ: τὸν Κεγχρίναν Τ: τὴν Κεγχρίναν Φ 19. Σεπτε- βρίῳ (βραχ.) Μ: Σεπτεμβρίῳ ΤΦ ε΄ ΜΦ: δ΄ Τ 20. Καντακου- ζηνὴ Τ: κατακουζηνὴ Μ: ἡ Καντακουζηνὴ Φ Πόλεως ἔγραφα πό- λεως ΜΤΦ

κῦρ Νικηφόρου τοῦ Καντακουζηνοῦ τοῦ σεβαστοκράτορος, πρώτου ἐξαδέλφου ὄντος τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων κῦρ Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνοῦ, καὶ εἰς τὰς κη' ἡμέρας πρῶτον ἐγένετο εὐλόγησις αὐτῆς μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν τῇ μονῇ τοῦ Ἁγίου Εὐγενίου.

5 Τῷ αὐτῷ γοῦν ἔτει τῷ ,σωξ', Σεπτεβρίου κβ' ἀπήλθαμεν μετὰ τὴν δέσποιναν, τοῦ βασιλέως τὴν μητέρα, εἰς τὰ Λιμνία κατὰ τοῦ κεφα-
297^a λατικεύοντος ἐκεῖσε Κωνσταντίνου τοῦ Δωρα||νίτου, ἀδελφοῦ τοῦ πρω-
τοβεστιάριου τοῦ Πιλέλη. Καὶ λείψαντες μῆνας γ' πάλιν ἤλθαμεν.

17. Κατὰ δὲ τὸν Ἰανουάριον μῆνα τῷ αὐτῷ ἔτει εἰςῆλθεν ὁ πι-
10 κέρνης Ἰωάννης ὁ Ἰζανιχίτης, καὶ ἐκράτησε τὴν Ἰζάνιχαν τὸ κά-
στρον ἀνάρχῳ χειρὶ. Καὶ κατὰ τὸν Ἀπρίλιον μῆνα τῷ αὐτῷ ἔτει
ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἐκεῖσε καὶ ἡ δέσποινα, καὶ ἐποίησεν εἰρηνικὴν
κατάστασιν. Καὶ κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα τῷ αὐτῷ ἔτει ἐπαρεδό-
θησαν τῇ ἀγχόνῃ ὁ Πιλέλης καὶ ὁ υἱὸς του καὶ ὁ γαμβρός του ἐν τῷ
15 Κεχρινᾶ κέστρω. Τῷ αὐτῷ ,σωξ' ἔτει ἀπῆλθεν ἡ ἀδελφὴ τοῦ βα-
σιλέως κυρὰ Μαρία ἡ μεγάλη Κομνηνὴ, καὶ συνεζεύχθη τὸν Χουτλου-
πέκην τὸν υἱὸν τοῦ Τουραλῆ, ἀμηνρᾶν ὄντα τῶν Ἀμιτιωτῶν, μηνὶ
Αὐγούστῳ. Τῷ αὐτῷ μηνὶ καὶ ἔτει ἤλθαν τὰ βενέτικα τὰ κάτεργα
κατὰ τῶν Γενουβίσεων, καὶ ἔκαυσαν καράβια πολλὰ.

20
φ.297^b Τῷ αὐτῷ μηνὶ Ἰουνίῳ, ἔτους ,σωξβ' ἀπῆλθεν ὁ Σχολάρις || φυγα-
δίας εἰς τὴν Κερασοῦντα, καὶ ἔκτοτε τὰ γεννηθέντα διὰ μέσον μηνύ-
ματα καὶ ἀποκρισιάρικια τίς δύναται γράφειν;

18. Μηνὸς Μαρτίου κε', ἔτους ,σωξγ' ἤλθεν ὁ μέγας δοῦξ ὁ Σχο-
λάρις καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ παρακοιμώμενος κατὰ τῆς Τραπεζοῦντος

1. τοῦ σεβ. M: σεβ. TΦ 3. τὰς ἔγραφα: τ^α M: τὰ TΦ
κη' MT: κ' Φ ἡμέρας M: ἡμέρα TΦ 5. Σεπτεβρίου ἔγραφα
σεπτεβρίου M: Σεπτεμβρίου TΦ ἀπήλθαμεν MΦ: ἀπήλθαμέν T

7-8. πρωτοβεστιάριου ἔγραφα: ᾧ^τ δε^{5ε} M: κατὰ βεστιάριον TΦ 9. μῆνα
TΦ: μην' M 9-10. πικέρνης ἔγραφα: πικέρνις M TΦ 10. Ἰζανιχίτης TΦ:
τζανιχίτης ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος τζανιχείτης M 15. κεχρινᾶ M:
Κεχρινᾶ T: Κεχχρίνα Φ 16. Κομνηνὴ TΦ: κομνηνῆ M 17. ἀμην-
ρᾶν ἔγραφα: ἀμηνρᾶν M: Ἄμηνρᾶν Φ: Ἄμηνρᾶν, T μηνὶ αυγούστῳ M
μηνὸς Αὐγούστου TΦ 20-21. φυγαδίας M: φυγάδας TΦ 21. ἐκ-
τοτε M: ἐκ τότε TΦ γεννηθέντα M: γεννηθέντα TΦ μηνύματα M:
μηνὶ μετὰ TΦ 22. ἀποκρισιάρικια M: ἀποκρισιάρια TΦ 23. κε' M:
κε' TΦ 24. παρακοιμώμενος M: παρακοιμώμενος Φ: παρακεκοιμώ-
μένος T

μετὰ ἔν κατέργον καὶ βάλκας ια', ὅτε ἀπῆλθε σὺν αὐτῷ καὶ ὁ πρωτοβεστιάριος Βασίλειος ὁ Χούπακος, καὶ, πολλῶν λόγων καὶ ὀχλήσεων γενομένων, πάλιν ἐγένετο κατάστασις, καὶ ἀπῆλθον εἰς Κερασοῦντα.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει, σωξγ', μηνὶ Μαίῳ, ἰνδικτιῶνος η' ἄρματώσας 5 ὁ βασιλεὺς κατέργα δύο καὶ ξύλα μικρὰ ἰκανὰ, <καὶ> ἀπῆλθεν ἅμα τῇ μητρὶ καὶ δεσποίνῃ καὶ τῷ μητροπολίτῃ κατὰ τοῦ Σχολάρι ἐν Κερασοῦντι, ὅτε καὶ ὁ μὲν Σχολάρις ἦν ἐν τῷ Κεχρινᾶ, ὁ δὲ παρακοιμώμενος ἐν Κερασοῦντι. Μετὰ δὲ τὴν μάχην καὶ τὸν πόλεμον ἐγένετο κατάστασις, καὶ προσκυνήσασα ἡ Κερασοῦς τὸν βασιλέα. 10

Ὁ δὲ παρακοιμώμενος ἐξελθὼν ἀπῆλθεν εἰς || τὸν πατέρα αὐτοῦ ἐν φ.298^α τῷ Κεχρινᾶ, καὶ ἦσαν ἅπαντες οἱ περὶ τὸν Σχολάριν ἐκεῖ. Καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς, τὸν στόλον καὶ τὴν δέσποιναν ἀφείλκε ἐν τῇ Τριπόλει, ἦλθεν ἐνταῦθα, καὶ λαμβάνει στρατὸν καβαλλαρικόν, καὶ ἀπῆλθε τότε διὰ θαλάσσης, καὶ τὸ διὰ ξηροῦς διάστημα περιώρισεν ἅπαντας 15 ἐν τῷ Κεχρινᾶ· ὅτε καὶ πόλεμος ἐγένετο, προσκυνήσαντες τὸν βασιλέα, καὶ ἀνευφήμησαν. Ὁ μὲν βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἅπαντες ὑπέστρεψαν, ὁ δὲ Σχολάρις καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἀνέμειναν ἐκεῖ· ὅτε ἦλθε καὶ ὁ πρωτοβεστιάριος ἐκ τῶν Λιμνίων καὶ οἱ περὶ αὐτόν.

Περὶ δὲ τὸν Αὐγουστον μῆνα τοῦ αὐτοῦ, σωξγ' ἔτους ἐκστρατεύ- 20 σας ὁ δούξ Χαλδίας Ἰωάννης ὁ Καβαζίτης ἀπῆλθε καὶ ἐπίασε τὴν Χερίαναν καὶ ἠχμαλώτευσεν αὐτήν· ὅτε ἐλευθερώθη καὶ ἡ Σορώγαινα, καὶ γέγονεν εἰς τὴν βασιλικὴν ὑποχειριότητα. Τῷ αὐτῷ ἔτει ἐξῆλθε καὶ ὁ κῦρ Μιχαὴλ ὁ μέγας Κομνηνὸς ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἦλθε μέχρι καὶ τοῦ Σουλχατίου, καὶ πάλιν ὑπέστρεψε. 25

19. || Μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος θ', ἔτους, σωξδ' ἀπῆλθεν ὁ φ.298^β μέγας δομέστικος ὁ Μειζομάτης καὶ ὁ μέγας στρατοπεδάρχης ὁ Σαμ-

1. βάλκας ΜΤΦ. Ἴδε καὶ Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. Δ' σ. 143, 16, 17.

αὐτῷ ΜΦ: αὐτῇ Τ 1-2 πρωτοβεστιάριος ΤΦ: α' βεστιάριος Μ 2. Βασίλειος ἔγραφα: Βασίλιος ΜΤΦ Χούπακος Μ: Χουπάκθ Τ: Χουπάκης Φ. Ἄλλ' ἴδε κατωτέρω σ. 281, 16. 5. ἄρματώσας Μ: ἄρματώσας ΤΦ 7. μητρὶ ΜΦ: μαμᾶ Τ Σχολάρι ἔγραφα: σχολάρι ΤΦ: σχουλάρι Μ 8. ἦν ΤΦ: ἦν Μ κεχρινᾶ Μ: Κεγχρινᾶ Τ: Κεγχρίνα Φ 12 (καὶ 16). κεχρινᾶ Μ: Κεγχρινᾶ ΤΦ 15. διὰ θαλάσσης ΤΦ: δῖαθαλάσσης Μ 20. αὐγουστον Μ: αὐτόν ΤΦ 25. ὑπέστρεψε Μ: ὑπέστρεψεν ΤΦ

ψῶν εἰς τὰς Τριπόλεις καὶ ἕως τοῦ Κεγχρινᾶ, καὶ παρέλαβον τὸν Σχολάριν καὶ τοὺς περὶ αὐτόν, καὶ ἦλθον, καὶ γέγονεν εἰρηναία κατάστασις.

20. Μηνὶ Νοεμβρίῳ κζ', ἡμέρα ε', ἰνδικτιῶνος θ', τοῦ ,σωξδ' ἔτους
5 ἀπήλθομεν μετὰ τοῦ βασιλέως κατὰ τῆς Χεριάνας ἀπὸ διαβολικῆς
συνεργίας. Καὶ πρῶτον μὲν ἐκουρσεύσαμεν, ἐπολιορκήσαμεν καὶ ἠχμα-
λωτίσαμεν. Περὶ δὲ τὴν ἕκτην ὥραν ἐφύγομεν φυγὴν ἄκοσμον, ὀλί-
γων Τούρκων διωκόντων ἡμᾶς. Τότε τοίνυν ἐσκοτώθησαν Χριστιανοὶ
ὡσεὶ ν' καὶ ἐχάωθησαν καὶ ἄλογα πολλὰ, καὶ ὁ δοῦξ Χαλδίας Ἰωάν-
10 νης ὁ Καθαζίτης ἐπιάσθη. Καὶ εἰ μὴ Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν, ἀπολώμεν
ἂν καὶ αὐτὸς ἐγώ. Ἀλλὰ, θεοῦ εὐδοκοῦντος, ἰσχυσέ μου ὁ ἵππος, καὶ
κατόπιν βαίνων τοῦ βασιλέως ἐλευθερώθημεν, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας
φ. 299a κατελάβομεν ἐν Τραπεζοῦντι. Τότε τοίνυν ἐγέννησε καὶ ὁ || βασιλεὺς
υἱὸν τὸν κῦρ Ἀνδρόνικον ἐξ ἄλλης γαστρὸς καὶ οὐκ ἀπὸ τῆς δεσποίνης.

15 21. Μηνὶ Δεκεμβρίῳ ιθ', ἰνδικτιῶνος ι', ἔτους ,σωξε' ἐκινήσαμεν
μετὰ τοῦ βασιλέως εἰς τὰ Λιμνία, ποιήσαντες τὴν πρόκυψιν τῆς Χρι-
στοῦ γεννήσεως εἰς Κερασοῦντα, τῶν δὲ Φώτων εἰς τὸ Ἰασόνιν· ὅτε
ἐσκοτώθησαν καὶ Τούρκοι ιδ'. Ἀπελθόντες γοῦν εἰς τὰ Λιμνία καὶ
πάλιν στραφέντες, λείψαντες τὰ πάντα τρεῖς μῆνας, πάλιν κατελά-
20 βομεν ἐν Τραπεζοῦντι ὑγιεῖς.

22. Περὶ τὸν Ἀπρίλιον μῆνα εἰς τὰς εἰς, τῆ μεγάλης ε', τοῦ αὐτοῦ
,σωξε' ἔτους ἐγεννήθη τῷ βασιλεῖ θυγάτηρ, ἡ κυρὰ Ἄννα, ἐκ τῆς
δεσποίνης ἡμῶν τῆς κυρᾶς Θεοδώρας, ἰνδικτιῶνος ι'.

23 Μηνὶ Μαίῳ, ἰνδικτιῶνος ι', ἔτους ,σωξε' ἀπήλθεν ὁ βασιλεὺς
25 μετὰ φωσσᾶτον εἰς τὸν Παρχάριν, καὶ ἐγύρισε τὸν τοιοῦτον Παρχά-
ριν ὄλον.

24. Μηνὶ Νοεμβρίῳ ια', ἡμέρα ζ', ἰνδικτιῶνος ια', τοῦ ,σωξς' ἔτους
ἦλθεν ἡ δέσποινα τῆς Σινώπης, ἡ κυρὰ Εὐδοκία, ἡ θυγάτηρ κῦρ

1. Τριπόλεις ἔγραφα: Τριπόλις ΜΤΦ Κεγχρινᾶ ΜΤΦ 2. περὶ
ΤΦ: περὶ Μ 5. χεριάνας Μ: Χεριάνας ΤΦ 6. συνεργίας Μ: συνε-
ργείας ΤΦ ἐπολιορκήσαμεν Μ: ἐπολιορκεύσαμεν ΤΦ 7. ἕκτην
ἔγραφα: εν (βραχ.) Μ: ε' ΤΦ 9. ν' Μ: υ' ΤΦ 14. οὐκ ἀπὸ Μ: γυ-
ναῖκα πρὸ Τ; γκαῖ..πὸ Φ 17. φώτων Μ; φωτῶν ΤΦ Ἰασόνιν ἔγραφα:
ιασώνιν Μ: Ἰασώνιν ΤΦ 19. μῆνας ΤΦ: μήνας Μ 21. τὰς ἔγραφα:
τὰ ΜΤΦ

Ἰαλεξίου τοῦ μεγάλου Κομνηνοῦ. Μηνὶ τῷ αὐτῷ ιγ', ἡμέρα β', ἰνδικτιῶνος ια', τοῦ αὐτοῦ || ,σωξς' ἔτους, ἀμελησάντων ἡμῶν τὴν φύ- φ.299^β
λαξιν, εἰςῆλθεν εἰς τὴν Ματζούκαν ὁ Χατζυμύρις, ὁ υἱὸς τοῦ Παῖ-
ράμη, μετὰ φωσσάτου πολλοῦ, καὶ ἐκούρσευσεν αἰχμαλωσίαν πολλὴν
καὶ ζῶα καὶ πράγματα, ἤγουν ἀπὸ τὴν Παλαιοματζούκαν καὶ ἕως 5
εἰς τὸ Δικαίσιμον.

25. Τῷ αὐτῷ ἔτει, μηνὶ Ἰανουαρίῳ κβ' ἤλθεν ἐκ τῆς Κωνσταν-
τινουπόλεως ἀποκρισιάρης Ἰωάννης ὁ Λεοντόστηθος.

26. Μηνὶ Αὐγούστῳ κβ', ἡμέρα δ', ἰνδικτιῶνος ια', τοῦ ,σωξς'
ἔτους ἤλθεν ἡ δεσποινάχατ ἡ κυρὰ Μαρία, ἡ τοῦ βασιλέως ἀδελφή, 10
εἰς τὴν Τραπεζοῦντα, ἥτοι ἡ τὸν Ἀμιτιώτην συζευχθεῖσα Χουτλου-
πέκην.

Μηνὶ Αὐγούστῳ εἰς τὰς κθ', ἡμέρα δ' ἀπῆλθεν ἡ θυγάτηρ τοῦ
βασιλέως κῦρ Βασιλείου ἡ κυρὰ Θεοδώρα πρὸς τὸ συζευχθῆναι τὸν
ἀμηνρᾶν Χατζυμύριν τὸν υἱὸν τοῦ Παῖράμη, ἔχουσα νυμφοστόλον τὸν 15
Χούπακα κῦρ Βασίλειον τὸν σχολάριν ἰνδικτιῶνος ια', ἔτους ,σωξς'.

27. Μηνὶ Σεπτεβρίῳ ιζ', ἡμέρα β' μετὰ τὸ ἀπόδειπνον ἐγεννήθη
τῷ βασιλεῖ υἱὸς, ὃν || καὶ ἐκάλεσε κατὰ τὸν πάππον Βασίλειον ἰνδι- φ.300^α
κτιῶνος ιβ', ἔτους ,σωξζ'.

28. Μηνὶ Ἀπριλίῳ, ἰνδικτιῶνος ιγ', ἔτους ,σωξη' εἰςῆλθεν ὁ βασι- 20
λεὺς εἰς τὴν Χαλδίαν κτίζειν τοῦ κούκου. Ἐλθὼν δὲ ἐκ τοῦ Παῖπερ-
τίου ὁ Χοτζιαλατίφης μετὰ τ' καβαλλαρίων ἐνεπόδισεν ὅτε καὶ τὸν
Καβαζίτην Ἰωάννην παρέλυσε τοῦ κεφαλατικίου.

- 3 ματζούκαν M: Ματζοῦκαν TΦ χατζυμύρις M: Χατζύμυρις TΦ
3-4. Παῖράμη ἔγραφα: Ἴδε κατωτέρω στ. 15: παῖράμη M: Παιράμη TΦ
4. μετὰ TΦ: μετα M αἰχμαλωσίαν πολλὴν M: αἰχμαλωσίαν, πολλὰ TΦ
5. Παλαιοματζούκαν MT: Παλαιοματζοῦκαν Φ 6. δῖκαίσιμον M:
Δικαίσιμον TΦ 7. τῷ αὐτῷ ἔτει M: Τοῦ αὐτοῦ ἔτους TΦ 8. Λε-
οντόστηθος ἔγραφα: λεοντόστηθος MTΦ 10. δεσποινάχατ M. Δεσποι-
νάχατ T: Δεσποιναχάτ T 11. Χουτλουπέκην TΦ: χουτλουπέκειν M
13. τὰς ἔγραφα: τὰ MTΦ 15. ἀμηνρᾶν ἔγραφα: ἀμηνρᾶν M: Ἀμην-
ρᾶν TΦ Χατζυμύριν ἔγραφα: χατζυμήριν M: Χατζύμυριν TΦ
παῖράμη M: Παιράμη TΦ 16. Χούπακα TΦ. χούπακα M: Ἄλλ' ἴδε
ἀνωτέρω, σ. 279, 2.. 17. Σεπτεβρίῳ ἔγραφα: σεπτεβρίῳ ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γρα-
φέντος σεπλευρίῳ (βραχ.) M: Σεπτεβρίῳ TΦ ἐγεννήθη TΦ: ἐγενήθη M
21-22. παῖπερτίου M: Παιπερτίου TΦ 22. τ' M: τῶν TΦ κα-
βαλλαρίων TΦ: καβαλαρίων M ἐνεπόδισεν M: καὶ ἐπόδισεν TΦ

29. Μηνὶ Ματίω ε', ἡμέρα δ', ἰνδικτιῶνος ιδ', τοῦ ,σωξθ' ἔτους, ὥρα ε' ἐγένετο ἔκλειψις ἡλίου, οἷα οὐκ ἐγένετο ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς γενεᾷ, ὥστε ἐφάνησαν καὶ ἀστέρες ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐκράτησεν ὥρας α' ἡμίσειαν. Ὁ δὲ βασιλεὺς κῦρ Ἀλέξιος καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἡ κυρὰ 5 Εἰρήνη, καὶ τινες τῶν ἀρχόντων, κάγω σὺν αὐτοῖς, εὐρέθημεν κατὰ συγκαιρίαν ἐν τῇ κατὰ τὴν Ματζούκαν μονῇ τῆς Σουμελαῶς, ποιήσαντες δεήσεις πολλὰς καὶ παρακλήσεις.

Τῷ αὐτῷ ,σωξθ' ἔτει, ἦτοι πρὸ ἕξ μηνῶν, Δεκεμβρίῳ μηνὶ εἰς τὰς 5' ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὰ Λιμνία, ἔνθα ποιήσας ὡσεὶ γ' ἡμισὺν 10 μῆνας πάλιν ἦλθε.

Τῷ αὐτῷ ,σωξθ' ἔτει ἦλθεν ἐκ τῆς Πόλεως ἀποκρισιάρης ὁ Λεον- φ.300^Α τόστηθος ὡς ἥ ἀπὸ τοῦ βασιλέως κῦρ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, ζητῶν συμπενθερίαν μετὰ τοῦ βασιλέως ἡμῶν.

Τῷ ,σωξθ' ἔτει, ἰνδικτιῶνος ιδ', μηνὶ Ἰουλίῳ, ἡμέρα δ', ὥρα τοῦ 15 ἀποδείπνου, ἐκοιμήθη ὁ μέγας δούξ Νικήτας ὁ Σχολάρις· ὅτε καὶ ὁ βασιλεὺς μεγάλως ἐλυπήθη, ἐπιστὰς ἐν τῇ προπομπῇ τῆς ἐξόδου αὐτοῦ, φορέσας καὶ λειψὶν διὰ τὴν θλίψιν, καθὼς εἴθισται τρεῖς ἀναξί.

Μηνὶ Ἰουλίῳ κγ', ἡμέρα ε', ἰνδικτιῶνος ιδ', τοῦ ,σωξθ' ἔτους ὁ ἀπὸ τοῦ Παῖπερτίου κεφαλὴ Χοτζιαλατίφης, λαβὼν ἐπιλέκτους στρα- 20 τιώτας ὡσεὶ υ' καὶ πρὸς, εἰςῆλθεν κατὰ τὴν Ματζούκαν πρὸς τε τὴν Λαραχανὴν καὶ Χασδένιχαν. Οἱ δέ γε Ματζουκαῖται, προκαταλαβόντες τὰς διεξόδους, ἐκτειναν ὡσεὶ σ' Τούρκους καὶ πλείους, ἀρπάσαντες καὶ ἄλογα καὶ ἄρματα πολλὰ· καὶ αὐτὸν τὸν Χοτζιαλατίφην

1. δ' Μ: δ' ΤΦ 2. ὥρα ε' (βραχ.) Μ: λείπουν ΤΦ οἷα ΤΦ: οἷα Μ
 3. ἐκράτησεν ΤΦ: ἐκράτεισεν Μ 4. ἡμίσειαν (βραχ.) Μ: ρ' ΤΦ
 5. καὶ τινες ΤΦ: καὶ τινὲς Μ κάγω Μ: καὶ ἐγὼ ΤΦ 6. Ματζούκαν ΜΤ: Ματζοῦκαν Φ 8. τὰς ἔγραφα: τὰ ΤΦ 9. ἡμισὺν (βραχ.) Μ: λείπει ΤΦ 11. Πόλεως ἔγραφα: πόλεως ΜΤΦ 11-12. Λεοντόστηθος ἔγραφα: λεοντόστηθος ΜΤΦ 13. συμπενθερίαν ΤΦ: συμπενθερίαν Μ 14. ιδ' Μ: ια' ΤΦ. 17. θλίψιν ἔγραφα: θλίψιν ΜΤΦ
 18. κγ' ἔγραφα: κγ' (βραχ.) Μ: κγ' ΤΦ 19. ἀπὸ τοῦ ΜΦ: τοῦ ἀπὸ τοῦ Τ παῖπερτίου Μ: Παιπερτίου ΤΦ 20. πρὸς Μ: πρῶτ' ΤΦ τε Μ: τε καὶ ΤΦ 21. Λαραχανὴν Μ: Λαραχάνην ΤΦ: "Ἴδε κατωτέρω σ. 287,2. χασδένιχαν Μ: Χασδενίχαν ΤΦ Ματζουκαῖται ἔγραφα: Ματζουκαῖται ΜΤΦ 22. σ' Μ: ε' Τ: ε' Φ 23. ἄρματα ἔγραφα: ἄρματα ΜΤΦ Χοτζιαλατίφην ἔγραφα: χοτζιάλατίφην Μ: Χοτζιαλατίφην ΤΦ

καρατομοῦσι, καὶ τῇ ἐπαύριον θριαμβεύουσι τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἀνά τὴν Τραπεζοῦντα ὄλην.

30. Μηνὶ Δεκεβρίῳ ἰγῆ ἀπῆλθομεν εἰς τὴν Χαλυβίαν μετὰ τοῦ βασιλέως εἰς τὸ || ὀσπιτόκαστρον τοῦ Χατζυμύρι, υἱοῦ τοῦ Παῖρκμη, φ.301^α ἤγουν μετὰ τὴν ἐν Κερασοῦντι εἰσέλευσιν αὐτοῦ καὶ ἔσμιξεν μεθ' 5 ἡμῶν. Ἀπὸ δὲ Χαλυβίας ἤλθομεν διὰ ξηρᾶς εἰς τὴν Κερασοῦντα, ἀκολουθούντων ἡμῖν τοῦ ἀμηνᾶ Χατζυμύρι καὶ [τῶν] Τούρκων μικροῦ δεινὸν δουλικῶς Ἰνδικτιῶνος ιε', ,σωο' ἔτους.

Μηνὶ Ὀκτωβρίῳ Ἰνδικτιῶνος ιε' τοῦ ,σωο' ἔτους ὁ ἀπὸ τοῦ Ἐρζιγκὰ Ἀρχιαινάκης κατελθὼν περιεκάθισε κάστρον τὴν Γόλαχαν ὡς εἰ 10 ἡμέρας ις', στήσας καὶ μάγγανον καὶ πολέμους κρητήσας σφοδρούς. Ἀλλὰ σὺν θεῷ μηδὲν τι δυνηθεὶς πράξαι ἀπῆλθε μετ' αἰσχύνης κενός· ὅτε καὶ ὁ βασιλεὺς ἀνέκτισεν τὸν ἐν τῇ Κορδύλῃ ναὸν τοῦ Ἁγίου Φωκᾶ, καὶ μονὴν τοῦτον ἐποίησεν.

31. Τῷ αὐτῷ ,σωο' ἔτει ἐκίνησεν ὁ αἰφνίδιος θάνατος τοῦ βου- 15 θῶνος, καὶ ἐκράτησεν τὸν αὐτὸν ἐνιαυτὸν ὅλον. Πρὸς δὲ τὸ καλοκαίριν καὶ θέρος γέγονε σφοδρότατος καὶ ἐλυμήνατο, καὶ ἀποτίκισε πολλούς.

Περὶ δὲ τὸν Μάρτιον μῆνα τοῦ αὐτοῦ ,σωο' ἔτους ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ δέσποινα || καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἰς Μεσοχάλδια, ἅμα ²⁰ φ.301^β μὲν διὰ τὸν αἰφνίδιον θάνατον, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὴν ἀπόδρασιν τοῦ Κομνηνοῦ Ἰωάννου ἐκ τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ ἔλευσιν τούτου ἐν τῇ Σινώπῃ, ἐνθα καὶ ἐκοιμήθη. Ὅτε καὶ οἱ βασιλεῖς, ἐλθόντες ἐκ Χαλδίας, οὐκ εἰσῆλθον ἐν Τραπεζοῦντι εἰς τὸ κάστρον διὰ τὸν σφοδρότατον διωγμὸν τοῦ θανάτου· ὑπῆρχε γὰρ μὴν Ἰούνιος· ἀλλ' ἐσκή- 25

2. Τραπεζοῦντα ΤΦ: τραπεζοῦντα Μ 3. δεκεβρίῳ (βραχ.) Μ: Δεκεμβρίῳ Τ: Σεπτεμβρίῳ Φ ἰγῆ ἔγραφα: ἰγῆς (βραχ.) Μ: ἰγ' ΤΦ ἀπῆλθομεν ΤΦ: ἀπῆλθομεν Μ 4 (καὶ 7). Χατζυμύρι ἔγραφα: χατζυμήρι ΜΤΦ παῖράμη Μ: Παιράμη ΤΦ 6. διὰ ξηρᾶς ΤΦ: διαξηρᾶς Μ Κερασοῦντα ΤΦ: κερασοῦντα Μ 7. ἀμηνᾶ ἔγραφα: ἀμηνᾶ Μ: Ἄμηνᾶ ΤΦ τῶν προσέθηκα: λείπει ΜΤΦ 8. ,σωο' ΜΦ: ,σωξο' Τ 9-10. ἐρζιγκὰ Μ: Ἐρζιγκὰ ΤΦ 10. Ἀρχιαινάκης ἔγραφα: ἀρχιαῖνα^x Μ: Ἀρχιαιναπάκ Τ: Ἀρχιαιναπάκ Φ 11. μάγγανον Φ: μάγκανον Μ: μάγγανον Τ 12. πράξαι ΤΦ: πράξαι Μ 22. Ἀδριανουπόλεως ΤΦ: ἀδριάνουπόλεως Μ

νωσαν εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν Ἁγιαστὴν εἰς τὸν Μίνθρον βουνόν· ὅτε καὶ πρέσβυς ἦλθεν ἐκ τοῦ τζαλαπῆ Τατζατίνη διὰ τὴν συμπενθερείαν. Τότε μικροῦ δεῖν ἐπανέστησάν τινες τῷ βασιλεῖ. Ἀποδράς ἐκ τῆς εἰρκτῆς καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Κομνηνοῦ κῦρ Ἰωάννης, (καὶ) ἀπῆλθεν
5 εἰς τὸν Καφᾶν, εἶτα εἰς τὸν Γαλατᾶν.

32-33. Μηνὶ Ἀπριλίῳ ἰνδικτιῶνος α' τοῦ ,ζωοα' ἔτους ἀπῆλθα-
μεν μετὰ τοῦ βασιλικοῦ κατέργου εἰς τὴν μεγάλην Πόλιν, ὃ τε μέ-
γας λογοθέτης κῦρ Γεώργιος ὁ Σχολάρις καὶ ὁ πρωτοσεβαστὸς καὶ
πρωτονοτάρης Μιχαὴλ ὁ Πανάρετος ὁ ταῦτα γράφων, καὶ προσεκυνή-
10 σχμέν προσκυνήσεις φοβεράς. Εἶδαμεν || καὶ τὸν βασιλέα κῦρ Ἰωάν-
νην τὸν Παλαιολόγον καὶ τὸν βασιλέα κῦρ Ἰωάσαφ μοναχὸν τὸν
Καντακουζηνόν, τὸν πατριάρχην κῦρ Κάλλιστον καὶ τὰς δεσποίνας
καὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως καὶ αὐτὸν δὴ τὸν καπετᾶνον καὶ ποτε-
στάτην τῶν ἐν τῷ Γαλατᾶ Γενουιτῶν Λεονάρδο τε Μουντάτο. Ὅτε
15 ἐποιήσαμεν τὴν συμφωνίαν τῆς συμπενθερείας, ἵνα λάβῃ ὁ τοῦ βασι-
λέως τοῦ Παλαιολόγου (ὁ) υἱὸς τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως τῆς Τρα-
πιζοῦντος κῦρ Ἀλεξίου τοῦ μεγάλου Κομνηνοῦ. Καὶ ἦλθαμεν μηνὶ
Ἰουνίῳ ε', τῷ αὐτῷ ,ζωοα' ἔτει, μηνὶ Αὐγούστῳ ιε' νὰ ἐσμιχθῶμεν
τὸν αὐτοῦ γαμβρὸν, τὸν Χουτλουπέκην, τὸν υἱὸν τοῦ Τουραλῆ. Ἀλλὰ

1. πρέσβυς ἮΦ: πρέσβις Μ τζαλαπῆ Μ: Τζαλαπῆ ἮΦ. Ἄλλ' ἴδε σ. 290,5,13. Τατζατίνη ΜΠΦ. Ἄλλ' ἴδε Τατζατίνη ἐν σ. 290,5. 292,3.

2-3. συμπενθερείαν ἮΦ: συμπεθερίαν Μ 3. ἐπανέστησάν τι-
νες ἮΦ: ἐπανέστησαν τίνες Μ 4. Ἰωάννης Φ: Ἰωάννου ΜΤ

5. Καφᾶν ἔγραψα: Καφᾶν ΜΤΦ Γαλατᾶν ἔγραψα: γαλατᾶν Μ: Γα-
λάταν ἮΦ 6-7. ἀπῆλθαμεν ἮΦ: ἀπῆλθαμεν Μ 7. Πόλιν ἔγραψα:
πόλιν ΜΤΦ 8. πρωτοσεβαστὸς ἔγραψα: α^τσεβαστὸς Μ: Σεβαστὸς ἮΦ

9. πρωτονοτάρης ἔγραψα: ἀ^τνοτάρης Μ: ὁ νοτάρης ἮΦ γράφων ἮΦ:
γράψον Μ 10. προσκυνήσεις ἮΦ: προσκυνήσεις ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γρα-

φέντος προσκυνήσεις Μ 11. Ἰωάσαφ μοναχὸν ἔγραψα: ιωάσαφ^ζ ᾰ Μ:
Ἰωάσαφα ἮΦ 13. δὴ Μ: δὲ ἮΦ καπετᾶνον ἔγραψα: καπετά-
νον ΜΤΦ 14. Λεονάρδο ἔγραψα: Λεονάρδω ΜΤΦ τε ΜΤ: ντε Φ

Μουντάτο ἔγραψα: μουντάτω Μ: Μυντάτω Τ: Μυρτάτω Φ 15 συμ-
πενθερείας ἮΦ: συμπενθερίας Μ 17-18. μηνὶ ἰουνίῳ Μ: μηνὸς Ἰου-
νίου ἮΦ 18.ε' ΜΦ: δ' Τ Τὰ ἀπὸ τῶν λέξεων ἮΦ αὐτῷ ,ζωοα'
κακῶς χωρίζουσι ἮΦ εἰς ἰδίαν παράγραφον, ἀπατηθέντες ὑπὸ τῆς πρὸ αὐτῶν ἐρυθρᾶς
γραμμῆς ἐν τῷ κώδικι. Ἄλλ' εἶνε συνέχεια τῶν ἀνωτέρω. Διὸ οὐδεμίαν ἀνάγκη τῆς προ-
τεινομένης ὑπὸ τοῦ Φ (σ. 31 ἐν σημ. *) προσθήκης τοῦ ῥήματος ἀπῆλθαμεν, ὑπάρ-
χοντος ἤδη τοῦ ἦλθαμεν, μεθ' οὗ συντακτέα τὰ κατωτέρω νὰ ἐσμιχθῶμεν.

18. γαμβρὸν ἮΦ: γαμπρὸν Μ

μὴ ἐςμιχθέντες διὰ τὸν ἐπεισπεσόντα τοῖς Τούρκοις αἰφνίδιον θάνατον, μεθ' ἡμέρας κζ' πάλιν ἐστράφημεν ἐν Τραπεζοῦντι.

34. Μηνὶ Ὀκτωβρίῳ κζ' , ἡμέρα ε', ἰνδικτιῶνος β', ἔτους , σωοβ', καθεζομένου τοῦ βασιλέως ἐν || τῷ ποταμῷ τοῦ Ἀγίου Γρηγορίου φ.302^β κατὰ τὸν Καταβατὸν, αἰφνης περιέπεσον αὐτῷ οἱ ἐκ τῶν ἀρχόντων 5 Καβαζῖται, ὁ μέγας λογοθέτης κῦρ Γεώργιος ὁ Σχολάρις καὶ ἕτεροι, καὶ ἐδίωξαν αὐτὸν ἀπ' ἐκεῖ μέχρις αὐτοῦ τοῦ κουλά. Καὶ οἱ μὲν Καβαζῖται διὰ ξηρᾶς φυγόντες συνελήφθησαν καὶ ἐκρατήθησαν ὁ δὲ μέγας λογοθέτης σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν ἀπῆλθεν εἰς τὴν Κερασοῦντα, εἶτα εἰς τὴν Ἀμινσοῦν· ὅτε καὶ ὁ μητροπολίτης Τραπεζοῦντος Νι- 10 φῶν ὁ Πτερυγιωνίτης, κοινωνὸς ὢν τῆς βουλῆς, περιωρίσθη ἐν τῇ μονῇ τῆς Σουμελάς ἐν Τραπεζοῦντι. Τῇ δὲ κθ' τοῦ Δεκεβρίου μηνός, ἡμέρα ε' πάλιν ἦλθεν ὁ μέγας λογοθέτης, μεσάζοντος εἰς τοῦτο τοῦ Ντζιανώτου Σπίνουλα καὶ Στεφάνου τοῦ Δακνοπίνη.

35. Τῷ αὐτῷ ἔτει, ἦτοι , σωοβ', ἰνδικτιῶνος β', μηνὶ Μαρτίῳ ιθ' 15 ἐνήμερα τῇ μεγάλῃ Τρίτῃ ἐκοιμήθη ὁ μητροπολίτης Τραπεζοῦντος κῦρ Νίφων, νόσῳ προσπαλαίσας πλευρίτιδι, ἔτι ὢν ἐν τῇ Σουμελά. καὶ ἐνεταφιάσθη ἀρχιερατικῶς εἰς τὴν Χρυσοκέφαλον, εἰς τὸν τά- φον τοῦ μητροπολίτου κῦρ Βαρνάβα. Καὶ ἐψηφίσθη ὁ σκευοφύλαξ Ἰωσήφ ὁ Λαζαρόπουλος, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Πόλιν. 20

36. Μηνὶ Δεκεμβρίῳ ις', ἡμέρα β' περὶ τὸν ὄρθρον, ἰνδικτιῶνος γ' τοῦ , σωογ' ἔτους ἐγεννήθη τῷ βασιλεῖ υἱὸς ὃς ἐκλήθη Μανουήλ.

1. αἰφνίδιον θάνατον ΤΦ: αἰφνίδιος θάνατος^ν Μ 3. Μηνὶ Ὀκτωβρίῳ Μ: Μηνός Ὀκτωβρίου ΤΦ 5. Καταβατὸν ἔγραφα: καταβατὸν ΜΤΦ

6. Καβαζῖται ἔγραφα: καβαζῖται ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος καβαζῖται Μ: Καβασῖται ΤΦ γεώργιος Μ: Γρηγόριος ΤΦ 7. ἐδίωξαν ἔγραφα: ἐδείωξαν Μ: ἀπεδείωξαν ΤΦ κουλά Μ: Κουλά ΤΦ 8. καβαζῖται Μ: Καβασῖται ΤΦ ξηρᾶς ΤΦ: ξηρᾶς Μ συνελήφθησαν Μ: ξυνελήφθησαν ΤΦ 10. τὴν Ἀ. ἔγραφα: τὸν Ἀ. ΜΤΦ τραπεζοῦντος Μ: λειπι ΤΦ Νίφων ΤΦ: νύφων Μ 11. Πτερυγιωνίτης ἔγραφα: πτερῦγιων

νι^τ Μ: Πτερυγιωνίτα ΤΦ 12. δεκεβρίου Μ: Δεκεμβρίου ΤΦ

14. σπίνουλα Μ: Σπίνουλα ΤΦ Δακνοπίνη ἔγραφα: δακνοπι Μ: Δακυέπι Γ: δακυ...φ Φ 16. ἐνήμερα ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ἐνήμερα Μ: ἐν ἡμέρα ΤΦ 20. Πόλιν ἔγραφα: πόλιν ΜΤΦ 21. Δεκεβρίῳ ἔγραφα: (βραχ.) Μ: Δεκεμβρίῳ ΤΦ ἡμέρα (βραχ.) Μ: 'σ Τ: σ' Φ 6' ΜΤ: ε' Φ 22. ἐγεννήθη ΤΦ: ἐγεννήθη Μ

37. Μηνὶ Ἀπριλίῳ ιγ', τῷ αὐτῷ, ὡσοῦ ἔτει, τῇ μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, ἰσταμένου τοῦ βασιλέως εἰς τὸ μαῖτάνιν, ἐγένετο ὄχλησις μέσον τοῦ κονσούλου καὶ τοῦ παῖλου, ὅτε ἦλθε καὶ ὁ μητροπολίτης κῦρ Ἰωσήφ, χειροτονημένος εἰς τὸν θρόνον Τραπεζουντίων· καὶ 5 τῇ Τρίτῃ τῆς διακαινησίμου γέγονεν ἡ εἰσέλευσις αὐτοῦ.

38. Μηνὶ Ἰουλίῳ ιδ', ἰνδικτιῶνος γ', τοῦ ὡσοῦ ἔτους κατέβη ὁ φ.303β τοῦ βασιλέως γαμβρὸς Χουτλουπέκης ὁ ἀμηνρᾶς μετὰ τῆς αὐτοῦ ὁμοζύγου κυρᾶς Μαρίας δεσποινάχατ τῆς μεγάλῃς Κομνηνῆς ἐν ταύτῃ τῇ εὐδαίμονι πόλει Τραπεζοῦντα, καὶ ἠνώθη τῷ βασιλεῖ, καὶ εἰσῆλθεν 10 εἰς τὸ παλάτιον. Καὶ σκηνώσας κατὰ τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν Ἀγιαστὴν ὥσει ἡμέρας η', πάλιν μετ' εἰρήνης ἀπῆλθε, τιμηθεὶς μεγάλως.

39. Εἰς δὲ τὸ ἐπιὸν ἔτος ἀνήλθεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν Παρχάριν. Καὶ ἡμεῖς ἅπαντες, σὺν αὐτῷ ἀναβάντες ἐκ Σπέλιας εἰς τὴν Φιανόνην 15 καὶ παροδεύσαντες τὸ Γαντοπέδιον καὶ Μάρμαρα καὶ διαβάντες τὸν Ἅγιον Μερκούριον, ἀνήλθομεν εἰς τὸν Ἀχάντακα πεζοὶ καὶ καβαλλοφ.304α λάριοι ὑπὲρ τοὺς διςχιλίους. Καὶ ποιήσαντες μετὰ τοῦ ἀμηνρᾶ || ἡμέρας δ', πάλιν ὑπεστρέψαμεν μηνὶ Ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνος ε' τοῦ ὡσοῦ ἔτους, καταβάντες ἐν τῇ Λαζικῇ μετὰ δυνάμεως διὰ τε ξηρᾶς καὶ 20 διὰ θαλάσσης ἅμα βασιλεῖ καὶ τῇ τούτου μητρὶ τῇ δεσποίνῃ, κατέχοντες ἅμα καὶ τὴν τοῦ βασιλέως θυγατέραν κυρὰν Ἄννην τὴν μεγάλην Κομνηνὴν, ἣτις συνεζεύχθη τῷ βασιλεῖ τῶν Ἰβήρων καὶ Ἀβασγῶν κῦρ Παγκρατίῳ τῷ Παγκρατιανῷ ἐν τῇ χώρᾳ Μακροῦ

2. μαῖτάνιν M: Μαῖτάνιν Φ: Μαιτάνιν Τ 3. κονσούλου M: Κονσούλου ΤΦ παῖλου M: Παίλου ΤΦ ἦλθε M: ἦλθεν ΤΦ 5. διακαινησίμου Φ: διακαινισήμου M: διακαινισήμου Τ 7. Χουτλουπέκης

ἔγραφα: χουτλου^{πκ} M: Χουτλουπέκ ΤΦ ἀμηνρᾶς ἔγραφα: ἄμηνρᾶς M: Ἄμηνρᾶς ΤΦ 8. δεσποινάχατ M: Δεσποιναχάτ ΤΦ 9. πόλει ΤΦ:

πόλι M Τραπεζοῦντα ἔγραφα: τραπεζοῦν^τ M: Τραπεζοῦντι ΤΦ

11. Ἀγιαστὴν MΦ: ἀγιαστὴν Τ 14. σπέλιας M: Σπελίας ΤΦ Φιανόνη ΤΦ: φιανόνη M 15. Μάρμαρα MΤΦ. Ἰβδλ. Μαρμάρου σ. 287,25. 17. ἀμηνρᾶ M. Ἄμηνρᾶ ΤΦ 18. Τὰ Μηνὶ Ἰουνίῳ κτλ.

ἐχωρίσθησαν μὲν ἀπὸ τοῦ ὑπεστρέψαμεν ἐν ΤΦ, καθ' ἃ καὶ ἐν τῷ κώδικι, ἀλλ' εἶνε συνέχεια τῶν προηγουμένων· διὸ ἤνωσα αὐτά. 21. θυγατέραν M: θυγατέρα ΤΦ 22. μεγάλην ΤΦ: μεγαλὴν M 23. Ἀβασγῶν ΤΦ: ἀβαζγῶν M

Παγκρατιανῷ MΦ: Παγκρατιᾶ Τ Μακροῦ ἔγραφα: μακροῦ MΤΦ

αίγιαλοῦ. Ἐλθόντες δὲ, παρευθὺς ἀνῆλθεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν Παρχάριν τῆς Λαραχανῆς εἰς τὸ Λιμνίον, καὶ ἀπῆλθεν ἕως Χαλδίας.

40. Μηνὶ Νοεμβρίῳ ιβ', ἰνδικτιῶνος ς', ἔτους ,ςωος' ἐξῆλθεν ὁ μητροπολίτης || κῦρ Ἰωσήφ ἐκ τοῦ θρόνου τῆς Τραπεζοῦντος, καὶ φ.304^β εἰςῆλθεν ἐν τῇ μονῇ τῆς Ἐλεούσης. Καὶ περὶ τὰς ιθ' τοῦ Ἰουλίου 5 μηνὸς τοῦ αὐτοῦ ,ςωος' ἔτους ἀπῆλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν διὰ τὸ κοῦρσον ὃ ἐποίησαν τὰ ἀζάπικα παρασκάλμια τοὺς Ἀραβιῶτας. Ὅτε καὶ ὁ περιλημμένος μου υἱὸς Κωνσταντῖνος, φεῦ, φεῦ μοι τῷ ἀθλίῳ καὶ ἀμαρτωλῷ, ἐν τῇ θαλάσῃ πεσὼν τῇ ἑορτῇ τῆς Μεταμορφώσεως κατὰ τὴν μονὴν τῆς Ἁγίας Σοφίας, τέθηκεν, ἐτῶν 10 ὧν ιε' μεθ' ὃν καὶ ὁ ἕτερός μου ποθεινότατος υἱὸς Ῥωμανός, ἐτῶν ὧν ιζ', δυσουρικῶ προσπαλαίσας νοσήματι, κεκοίμηται. Λείποντος μου μῆνας γ' ἤμισυν ὑπέστρεψα.

41. Τῷ αὐτῷ ,ςωογ' ἔτει || μηνὶ Μαρτίῳ εἰσελθὼν ὁ Γλιτζιασθλά- φ.305^α νης ἐπολιόρκει τὴν καθ' ἡμᾶς Χαλδίαν· ὅτε καὶ ἐκστρατεύσας ὁ βα- 15 σιλεὺς ἀνέβη ἐκεῖ.

Μηνὶ Ἰανουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος ζ', ἔτους ,ςωοζ' κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Φώτων ἐπιᾶσθη ἡ Γόλαχα παρὰ τῶν Τούρκων κλοπικῶς δι' ἣν αἰτίαν ἠφανίσθη ἡ Χαλδία, οἱ μὲν ἐν τοῖς πολέμοις, οἱ δὲ ἐν τῷ ἐκεῖσε δολίῳ σπηλαίῳ.

42. Τῷ αὐτῷ ,ςωοζ' ἔτει περὶ τὴν ἐκβάσιν τοῦ Ἰανουαρίου ἀπῆλ- 20 θεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὰ Λιμνία μετὰ στόλου καλοῦ, καὶ λείψας τετραμηνιαῖον ὑπέστρεψεν.

43. Μηνὶ Μαίῳ, ἰνδικτιῶνος η', ἔτους ,ςωοη' ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς μετὰ τινῶν ὀλιγοστῶν στρατιωτῶν εἰς τὸν Παρχάριν περὶ τὰ μέρη τοῦ Μαρμάρου. Καὶ κατὰ τὴν κα' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἡμέρα ς' ἐξάκι- 25 φνης συνήντησαν Τούρ||κους, ὡσεὶ καβαλλαρίους πεντακοσίους καὶ φ.305^β

1. αἰγιαλοῦ M: Αἰγιαλοῦ TΦ 2. Λαραχανῆς MTΦ. Ἴδε ἀνωτέρω σ 282,21. λιμνίον M: Λιμνικὸν T: λιμν Φ ἀπῆλθεν MΦ: ἀπῆλθον T

7. ἀζάπικα MΦ: ἀζάρικα T 12. προσπαλαίσας MT: προσπαλαίσας Φ 13. ἤμισυν ἔγραφα: Ἦ' MT: ς" Φ 14. ,ςωογ' M: λείπει TΦ Γλιτζιασθλάνης MTΦ. Ἄλλ' ἴδε κατωτέρω σ. 290,8 Χλιατζιασθλάνης. 16. ἐκεῖ. Μηνὶ Φ: ἐκεῖ μηνὶ MT Ἰανουαρίῳ TΦ: ἰαννουαρίῳ M 19. ἐκεῖσε δολίῳ ἔγραφα: ἐκεῖσε δολεῖῳ MT: ἐκεῖ σεδολεῖῳ (ἐν τῇ μεταφράσει in der *Sedolischen Höhle*) Φ

20. ,ςωοζ' ἔτει M: ἔτει ,ςωοζ TΦ Ἰανουαρίου TΦ: ἰαννουαρίου M 24. ὀλιγοστῶν MΦ: ὀλιγίστων T

25. Μαρμάρου MΦ: Μαρμάρων T Πρβλ. Μάρμαρα σ. 286, 15. ἡμέρα (βραχ.) M: 'σ TΦ 26. καβαλλαρίους TΦ: καβαλαρίους M

πεζοὺς τριακοσίους. Ἦσαν δὲ περὶ τὸν βασιλέαν ὡσεὶ ἑκατὸν καθαλλάριοι· ὅτε καὶ κροτήσας πόλεμον νικᾷ κατὰ κράτος ὁ βασιλεὺς, καὶ διώκει αὐτοὺς, στείλας καὶ κεφαλὰς ἀγαρηνικὰς ἑνταῦθα καὶ τὴν τούτων σημαίαν.

5 44. Μηνὶ Αὐγούστῳ ιγ', ἡμέρᾳ γ', ἰνδικτιῶνος η', τῷ ,σωρη' ἔτει εἰσῆλθεν ὁ μητροπολίτης κϋρ Θεοδόσιος εἰς τὴν Τραπεζοῦντα, καὶ ἐνεθρονιάσθη· ὃς ὤρμητο μὲν ἐκ Θεσσαλονίκης, μονάζει δὲ ἐν τῷ Ἀγίῳ ὄρει χρόνους κ'. Καταλαμβάνει δὲ τὴν εὐδαίμονα Κωνσταντινούπολιν, γενόμενος ἡγούμενος ἐν τῇ μονῇ τῶν Μαγγάνων· εἶτα ψήφῳ
10 συνοδικῇ χειροτονεῖται καὶ στέλλεται. Μηνὶ Αὐγούστῳ σ' ἀπήλθαμεν φ.306^a ἐν τῇ Λαζικῇ καὶ πρὸς τὸ ἔκβαν τοῦ || μηνός, περὶ τὰ εἰσιτήρια τοῦ ,σωπα' ἔτους ἐσμίγαμεν τὸν βασιλέα τὸν Παγκράτιν. Εἶτα ἀπήλθαμεν εἰς τὸ Βαθὺν, στήσαντες τὰς τέντας ἔξω, ἔχοντες καὶ κάτεργα β' καὶ ξυλάρια ὡσεὶ μ'. Ἐκεῖ γοῦν ὁμιλήσαντες καὶ τῷ Γουρέλῃ, ἐλ-
15 θόντι εἰς προσκύνησιν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔξ ἡμέρας ποιήσαντες, πάλιν ἰστράφημεν ἰνδικτιῶνος ια'.

45. Μηνὶ Ἰανουαρίῳ ιγ', ἀπελθόντος τοῦ βασιλέως κατὰ τῆς Χερριάνης καὶ χιόνος πολλῆς γενομένης καὶ χειμῶνος πολλοῦ ἐπεισπεσόντος, γέγονε τροπὴ, καὶ ἐφθάρησαν Χριστιανοὶ ρμ', οἱ μὲν ἔργον
20 σπάθης γενομένοι, οἱ δὲ, καὶ μᾶλλον οἱ πλείονες, ὑπὸ τοῦ κρύους ἀπέθανον ἰνδικτιῶνος ια', ἔτους ,σωπα'.

φ.306^b 46. Μηνὶ Νοεμβρίῳ ια', ἡμέρᾳ σ' τοῦ ,σωπθ' ἔτους, || ἰνδικτιῶνος ιθ'^ς ἦλθεν ὁ τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων κϋρ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου υἱός, ὁ κϋρ Μιχαήλ, μετὰ δύο μεγάλων κατέργων καὶ ἑνός
25 μικροτέρου κατὰ τοῦ βασιλέως ἡμῶν. Καὶ σταθεῖς ἡμέρας ε' παλίνορ-

1. βασιλέαν M: βασιλέα TΦ 1-2. καθαλλάριοι TΦ: καθαλλάριοι M
3. στείλας MΦ: στολὰς T 7. ἐνεθρονιάσθη M: ἐνεθρονισιάσθη TΦ
Θεσσαλονίκης TΦ: θεσσαλονίκης M 9. Μαγγάνων ἔγραφα: Μαγκάνων MTΦ
10. στέλλεται. Μηνὶ MΦ: στέλλεται μηνὶ T
ἀπήλθαμεν TΦ: ἀπῆλθαμεν M 11. ἔκβαν M (πρὸς τὸ νεοελληνικὸν τὸ ἔδγα): ἐκδαν TΦ
12-13. ἀπήλθαμεν TΦ: ἀπῆλθαμεν M 13. Βαθὺν ἔγραφα: Βαθὴν MTΦ β' M: θ' Φ: λείπει T 14. ξυλάρια MΦ: ξυλάρια T
ὡσεὶ M: λείπει TΦ γουρέλη M: Γουρήλη TΦ 17. Ἰανουαρίῳ TΦ: ἰαννουαρίου M
18-19. Ἐπεισπεσόντος TΦ: ἐπισπεσόντος M
19. ἐφθάρησαν TΦ: ἐφθάρισαν M 22. ἡμέρα (βραχ.) M: 'σ TΦ
23. ιβ'ης (βραχ.) M: ιβ' TΦ βασιλέως TΦ: βασιλέως ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος βασιλεῶς M 25. κατὰ M: κατὰ τὰ TΦ

σος γέγονε, μὴ ἀνύσας τι τῶν ἀδοκῆτων, ὧν σὺν αὐτῷ ὁ πρωτοβε-
στιάριος κῦρ Ἰωάννης ὁ Ἀνδρονικόπουλος· ὅς καὶ, ἀπελθὼν ὁ Πα-
λαιολόγος, αὐτὸς ἐξῆλθε καὶ γέγονεν ὑπόσπονδος τῷ βασιλεῖ ἡμῶν.

47. Μηνὶ Ἀπριλίῳ ις', ἡμέρα α', ἰνδικτιῶνος ιβ', τῷ ,σωπβ' ἔται
ἐπιάσθη ἡ Γόλαχα παρὰ τῶν Χαλδαίων, καὶ πάλιν γέγονεν ὑπὸ τῷ 5
βασιλεῖ, καὶ εὐθὺς αὐθὺς ἐάλω παρὰ τῶν ἐχθρῶν.

48. Μηνὶ Μαρτίῳ ιδ', ἡμέρα ς', ἰνδικτιῶνος ιδ' τοῦ ,σωπδ' ἔτους
ἐκρημνίσθη ὁ τοῦ βασιλέως υἱὸς κῦρ Ἀνδρόνικος δεσπότης ὁ μέγας
Κομνηνός ἀπὸ τοῦ || παλατίου τοῦ κῦρ Ἀνδρόνικου τοῦ μεγάλου Κο-φ.307α
μνηνοῦ καὶ βασιλέως. Καὶ εὐθὺς κομισθεὶς ἐν τοῖς ἀνακτόροις τέθνηκε 10

καὶ ἐνεσταφιάσθη ἐν τῇ μονῇ τῆς Θεοσκεπάστου, ἀκολουθήσαντος ἐν
τῷ ἐξοδίῳ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως καὶ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τῶν δεσποινῶν,
τῆς τε μάμμης τούτου καὶ τῆς μητριᾶς. Τὰ δὲ συναλλάγματα, ἃ
εἶχε μετὰ τῆς ἐξ Ἰθηρίας, θυγατρὸς μὲν Δαβὶδ τοῦ βασιλέως Τυφλι-
σίου, ἀνεψιᾶς δὲ ἐπ' ἀδελφῇ τοῦ Ἀχπουγά, μεταφέρονται εἰς τὸν νεώ- 15

τερον καὶ γνήσιον καὶ νόμιμον υἱὸν τοῦ βασιλέως ἡμῶν καὶ νέον βα-
σιλέα κῦρ Μανουὴλ τὸν μέγαν Κομνηνόν. Καὶ δὴ, τῆς μνηστείας προ-
βάσεως, κινεῖ ὁ βασιλεὺς καὶ ἡμεῖς σὺν αὐτῷ Μαίῳ μηνὶ ι', ἰνδικτιῶ-
νος ις', ἔτους ,σωπε'. Καὶ ἀπελθόντες ἐν τῇ Λαζικῇ, διεβιδάσαμεν
τὸ || καλοκαίριν ὅλον ἐκεῖ κατὰ τὸ χωρίον Μακραιγιαλοὺς ἕως εἰς τὰς 20 φ.307β

ις' Αὐγούστου μηνός. Τότε δὲ κατέβη κάκεινη ἀπὸ Γωνίας εἰς τὴν
Μακραιγιαλοῦν, καὶ τῇ ἐπαύριον κεκινήκαμεν, καὶ εἰς τὰς λ' τοῦ Αὐ-
γούστου ἐφθάσαμεν ἐν Τραπεζοῦντι ἡμέρα Κυριακῇ. Περὶ δὲ τὰς ε'
τοῦ νέου ἔτους, Σεπτεβρίῳ μηνὶ, ἡμέρα Σαββάτῳ, ἰνδικτιῶνος α'
τοῦ ,σωπς' ἔτους ἐστέφθη ἐν τῇ βασιλικῇ προκύψει καὶ ἐκλήθη Εὐ- 25
δοκία· Κουλκάνχατ γὰρ πρότερον ὠνομάζετο. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἡμέρα

1. τι M: λείπει TΦ 1-2. πρωτοβεστιάριος ἔγραφα: α^α δεστιάριος M:
βεστιάριος TΦ 3. καὶ TΦ: καὶ M 4. ἡμέρα (βραχ.) M: 'σ TΦ

ιβ' M: ιγ T: ιε' Φ ,σωπβ' MT: ,σωπε' Φ 8. ἐκρημνίσθη TΦ:
ἐκρῖμνήσθη M 12. δεσποινῶν TΦ: δεσποίνων M 13. συναλλά-
γματα TΦ: συναλλάγματα M 15. ἀδελφῇ ἔγραφα: ἀδελφῇ M: ἀδελ-
φῆς TΦ 17. μνηστείας M μνηστίας TΦ 19. διεβιδάσαμεν TΦ:
διεβιδάσαμεν M 20. καλοκαίριν ἔγραφα: καλοκέριν Φ: Καλοκέριν T

τὰς ἔγραφα: τ^α M: τὰ TΦ 24. Σεπτεβρίῳ ἔγραφα: σεπτεβρίῳ M:
Σεπτεμβρίῳ TΦ Σαβδάτῳ ἔγραφα: σαβδάτῳ M: σαδάτῳ TΦ 26. πρό-
τερον M: τὸ πρότερον T: τὸ πρότερον Φ

Κυριακῇ Σεπτεμβρίου ε' ἐγένετο καὶ ὁ γάμος, καὶ ἐπεκράτησεν ἑβδομάδαν καὶ πλεόν. Ἦν δὲ ὁ εὐλογήσας αὐτοὺς ὁ Τραπεζοῦντος Θεοδόσιος, στεφανοκράτωρ δὲ ὁ πατὴρ ἦν καὶ βασιλεὺς.

φ.308^α 49. Μετὰ πολλῶν λόγων καὶ πρέσβειων, || ῥωμαϊκῶν, λέγω, καὶ ὁ μουσουλμανικῶν, μέσον δὴ τοῦ βασιλεως καὶ τοῦ Τατζιατίνη τζιαλαπῆ ἐκίνησεν ὁ βασιλεὺς κατὰ τὴν ιδ' τοῦ Αὐγούστου μηνός, ἰνδικτιῶνος β', καὶ ἡ θυγάτηρ κυρὰ Εὐδοκία. Καὶ ἀπήλθομεν μέχρι Κερασοῦντος, Μανδᾶτον δὲ ἦλθεν ἐκ Τραπεζοῦντος, ὅτι ὁ Χλιατζιασθλάνης μέλλει καταβεῖν εἰς τὴν Τραπεζοῦνταν. Ὁ δὲ βασιλεὺς, ἀφείσθη τὴν θυγατέραν ἐν Κερασοῦντι, ἦλθε σὺν τοῖς ἄρχουσιν ἐν Τραπεζοῦντι, καὶ ἐνδυνάμωσε τὸ κάστρον, καὶ διετάξατο τὴν χώραν. Περὶ δὲ τὰ τελευταῖα τοῦ Σεπτεμβρίου ἐκίνησε, καὶ, λαβὼν τὴν θυγατέραν ἐν Κερασοῦντι, ἀπῆλθε μέχρις Οἰναίου, κάκει εἰςμιχθεὶς τῷ τζιαλαπῆ, συνέζηυξεν αὐτῷ τὴν θυγατέραν || αὐτοῦ, τὴν κυρὰν Εὐδοκίαν, κατὰ τὴν 15 η' τοῦ Ὀκτωμβρίου, ἰνδικτιῶνος γ', ἔτους ,σωπη', ὅτε παρέλαβεν ὁ βασιλεὺς καὶ τὰ Λιμνία.

50. Μηνὶ Φεβρουαρίῳ ἐκίνησεν ὁ βασιλεὺς διὰ τε ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης κατὰ τῶν Τζιαπνίδων. Καὶ περὶ τὰς δ' τοῦ Μαρτίου μηνός ἡμέρα α', ἰνδικτιῶνος γ', ἔτους ,σωπη' ἐποίησεν τὸ φωσσᾶτον μερίδας 20 β'. Τοὺς μὲν πεζοὺς ὡσεὶ χ' ἔστειλεν ἀπὸ τὸ Πέτρωμαν· ὁ δὲ βασιλεὺς, παραλαβὼν τὸ καβαλλαρικὸν καὶ ἑτέρους πεζοὺς παμπόλλους, ἐπτέρνιξέν τους ὅλον τὸν Φιλαβωνίτην ποταμὸν ἄνω ἕως εἰς τὰς χειμαδίας, καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν ἐκούρσευσεν, ἐσκότωσεν, ἔκαυσεν καὶ

1. Σεπτεμβρίου ἔγραφα: σεπτεβρίου M: Σεπτεμβρίου TΦ καὶ ἐπ. MT: ἐπ. Φ 2. αὐτοὺς M: αὐτὴν TΦ Τραπεζοῦντος MT: Τραπεζοῦντιος T 3. ἦν TΦ: ἦν M 4. δὴ M: δὲ T 4-5. τατζιατίνη τζιαλαπῆ (Τζιαλαπῆ^ε TΦ) MTΦ. Ἴδε σ. 284,2 τζιαλαπῆ καὶ σ. 284,2. 292,3 Τατζιατίνη

8. μανδᾶτον ἔγραφα: μανδάτον MTΦ 8-9. Χλιατζιασθλάνης MTΦ. Ἄλλ' ἴδε ἀνωτέρω σ. 287, 14 Γλιτζιασθλάνης T 9. μέλλει TΦ: μέλει M

καταβεῖν M: κατάβειν Φ: καταβ[αίν]ειν T Τραπεζοῦνταν M: Τραπεζοῦντα TΦ 8 (καὶ 16). βασιλεὺς TΦ: βασιλεῦς M 12. σεπτεβρίου M: Σεπτεμβρίου TΦ 13. Οἰναίου TMΦ. Ἴδε καὶ σ. 273, 25. 275, 11.

15. ὀκτωμβρίου M: Ὀκτωβρίου TΦ ,σωπη' MΦ: ,σωπ' T 17. Φεβρουαρίῳ TΦ: Φεβρουαρίου M 17-18 διὰ θαλάσσης TΦ: διαθαλάσσης M 18. Τζιαπνίδων ἔγραφα: Τζαπνίδων MTΦ: Ἴδε σ. 275,21. 19. ἡμέρα TΦ: ἡμέρα (βραχ.) M 21. καβαλλαρικὸν ἔγραφα: καβαλαρικὸν M: καβαλλάρικον TΦ 22. ἐπτέρνιξέν τους MΦ: ἐπτέρνιξεν τοὺς T πο-

ταμὸν TΦ: ποταμῶν M τὰς TΦ: τ M 22-23. χειμαδίας M: χειμασίας TΦ 23. σκηνὰς TΦ: σκηνᾶς M ἐσκότωσεν MΦ: ἐσκόθωσεν T

ἐλήτισεν αὐτούς. Καὶ πολλὰ ἡμέτερα αἰχμάλωτα ἢ || λευθέρωσεν σιμου- φ.309α
 λικά (;), καὶ ἐστράφη, καὶ ἐστάθη μικρὸν εἰς τὸν Σθλαβοπιάστην. Οἱ
 δὲ χ' οἱ ἀπελθόντες ἀπὸ τὸ Πέτρωμαν ἐκούρσευσαν εἰς τὸ Κοτζαυτᾶ,
 καὶ ἐποίησαν σφαγὴν καὶ κοῦρσον καὶ πυρκαϊὰν πολλήν. Καταβαί-
 νοντες δὲ μετὰ πολέμου, ὁσάκις ἐποίουν καὶ συμπλοκὴν μετὰ τῶν 5
 διωκόντων Τούρκων, πολλοὶ ἐπιπτον ἐκ τῶν Τούρκων. Οἱ δὲ Ῥω-
 μαῖοι, ἐλπίζοντες [εὐρεῖν] τὸν βασιλέα, εἰς τὸν αἰγιαλὸν ἰσχυρὰ πολε-
 μοῦντες καὶ κτείνοντες ἤρχοντο. Περὶ δὲ τὸν αἰγιαλὸν τοῦ Σθλαβο-
 πιάστου γενόμενοι, ὡς οὐχ εὔρον τὸν βασιλέα, ὡς ἐσυνεφώνησαν, μι-
 κρὸν πρὸς τροπὴν βλέψαντες, ἔπεσον ὡσεὶ μβ' Ῥωμαῖοι. Οἱ δὲ πε- 10
 σάντες Τούρκοι καὶ Τούρκισσαι καὶ Τουρκόπουλα || ὑπὲρ τοὺς ρ' ἤρι- φ.309β
 θμήθησαν.

Μηνὶ Ἰουνίῳ ιθ', ἰνδικτιῶνος ε', ἔτους ,σϞη' ὁ τοῦ βασιλέως κῦρ
 Ἀλεξίου υἱὸς, ὁ κῦρ Μανουὴλ ἐγέννησεν υἱὸν ἐκ τῆς ἐξ Ἰθῆρων κυ-
 ρᾶς Εὐδοκίας, ὃν καὶ βαπτίσας ὁ πάππος καὶ βασιλεὺς κ' ο Ἀλέξιος 15
 καὶ ἡ προμάμμη καὶ δέσποινα κυρὰ Εἰρήνη καὶ ὁ μητροπότης Τρα-
 πεζοῦντος κῦρ Θεοδόσιος ἐκάλεσαν τοῦτον Βασίλειον κατὰ τὸν πρό-
 παππον.

51. Μηνὶ Ἰουλίῳ θ' ἤρχθη ἡ νόσος τῶν βουβώνων, ἔτους ,σϞη', ἰν-
 δικτιῶνος ε', καὶ ἐλυμήνατο ἐν Τραπεζοῦντι πολλοὺς μέχρι καὶ τοῦ Δε 20
 κεβρίου καὶ τοῦ Γεναρίου μηνός. Ἐλυμήνατο δὲ καὶ τὴν Ματζούκαν
 περὶ πολλοῦ καὶ τὴν Τρικωμίαν καὶ τὸ μέρος τῶν Συρμένων ἕως εἰς
 τὴν Δρύωναν.

1. πολλὰ ΤΦ: πολλᾶ Μ σιμύλικά Μ: σιμύλικά Τ: σιμύλικά Φ 3. ἀπὸ
 τὸ Μ: ἀπὸ ΤΦ 4. Κοτζαυτᾶ Μ: Κοτζαντᾶ ΤΦ 4. κοῦρσον Φ: κοῦρ-
 σαν ΜΤ 5. πολέμου Μ: πόλεμον ΤΦ 7. εὐρεῖν προσέθηκα: λείπει
 ΜΤΦ 11. Τούρκισσαι ἔγραψα: τούρκισε Μ: Τύρκισσαι ΤΦ Τουρκό-
 πουλα ἔγραψα: τουρκό^{πλ} Μ: τουρκοπούλοι Τ: Τουρκοποῦλοι Φ 13. Ἰου-
 νίῳ ΤΦ: ἰουνίου Μ 14. Μανουὴλ ΤΦ: μ...ήλ τῶν λοιπῶν γραμμάτων διεξ-
 εσμένων τῶ γλυφάνῳ Μ ἐξ Ἰθῆρων ΤΦ: ἐξ ἰθῆρων Μ 17. Θεοδόσιος ΤΦ:
 Θεοδώσιος Μ 19. ἤρχθη ἔγραψα: ἤρχθη(;) Μ: ἤρχθη Φ: ἤρχθη Τ ,σϞη' ΜΦ:
 ,σϞρ Τ 20. πολλοὺς ΤΦ: πολλοὺς Μ 20-21. Δεκεβρίου ἔγραψα: δεκευ-
 ρίου Μ: Δεκεμβρίου ΤΦ 21. Ματζούκαν Φ: ματζοῦκαν Μ: ματζού-
 κην Τ 22. περὶ πολλοῦ ΤΦ: περίπολλοῦ Μ Τρικωμίαν ἔγραψα:
 Τρικομίαν ΜΤΦ

φ.310^α 52. || Μηνὶ Ὀκτωβρίῳ κδ', ἡμέρα ι', ἰνδικτιῶνος ι' τοῦ ,σωχε' ἔτους κινήσας ὁ τοῦ βασιλέως γαμβρός ὁ ἐκ τῶν Λιμνίων ἀμηνρᾶς ὁ Τατζιατίνης κατὰ τοῦ ἐτέρου γαμβροῦ τοῦ βασιλέως, υιοῦ τοῦ ἐκ Χαλυβίας Χατζυμύρη, τοῦ λεγομένου Σουλαμάμπεκ, ἔχων φωσσᾶτον χιλιάδας ιβ', καὶ τῇ Χαλυβίῃ εἰσελθὼν, ἔπεσε πρῶτος αὐτὸς ὁ Τατζιατίνης, καὶ κρουρηθεὶς ἐκεῖ τέθηκεν. Οἱ δὲ περὶ αὐτὸν ἐκτάνθησαν ὡς ,γ', οἱ δὲ λοιποὶ γυμνοὶ ἔφυγον, ἀποβαλλόμενοι ἵππους ,ζ' καὶ ὄπλα ἄπειρα.

53. Ἀμηνρᾶς τις Γάταρις, ἔχων καὶ χάνην, ὡς λέγουσιν, ὁ δὲ Γά-
 10 τάρης Ταμουρλάγκης ὦν τὸ ὄνομα, ἐκ τῶν ὀρίων ἐξελθὼν Χαταίας,
 φ.310^β ἔχων, ὡς φασιν οἱ εἰδότες, φωσσᾶτον || ὑπὲρ τὰς ὀκτακοσίας χιλιάδας,
 ἦλθε καὶ παρέλαβε τὴν πᾶσαν Περσίαν. Εἶτα, εἰσελθὼν καὶ ἐν τοῖς
 ἀκρωρείοις Ἰβήρων, παρέλυσε πολέμου νόμῳ τὸ θαυμασίον Τυφλίσιον,
 ζωγρήσας καὶ τὸν βασιλέα Παγκράτιν τὸν στρατηγικώτατον καὶ τὴν
 15 ὁμόζυγον αὐτοῦ, τὴν θυγατέραν τοῦ ἡμετέρου βασιλέως, τὴν ὠραι-
 οτάτην κυρὰν Ἄνην, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς Δαβίδ, τὸν δὲ λαὸν ἔθυσσε
 μαχαίρα καὶ ἀπώλεσεν. Ὅποσα δὲ πράγματα εἶλε καὶ ὄσας εἰκόνας
 ἔγδειρε καὶ κατέκαυσε, καὶ λίθους τιμίους καὶ μαργαριτάρια καὶ χρυσὸν
 καὶ ἄργυρον ἀπεφέρετο οὐ δύναται τις γραφῇ παραδοῦναι, μηνὶ Νοεμ-
 20 βρίῳ κα' ἔτους ,σωχε'.

φ.311^α 54. Ἐκοιμήθη ὁ βασιλεὺς κῦρ Ἀλέξιος || ὁ μέγας Κομνηνός, ὁ υἱὸς
 τοῦ κῦρ Βασιλείου τοῦ μεγάλου Κομνηνοῦ ὁ δεύτερος, μηνὶ Μαρτίῳ

1. κδ' - ι' M: λείπουσι TΦ ,σωχε' MΦ: ,σωρε' T 2. ἀμηνρᾶς M: Ἀμηνρᾶς TΦ 3. ἐτέρου TΦ: ἐτέρου M 4. Χατζυμύρη ἔγραφα: χιτζυμύρη M TΦ Σουλαμάμπεκ M T: Σουλαμανπέκ Φ 5-6. Τατζιατίνης ἔγραφα: Ττζιατίνης M TΦ. Ἴδε σ. 284, 2 καὶ 290, 5. 6. περὶ αὐτὸν TΦ: περὶ αὐτὸν M 7. ,γ' M: ε' T: ,ς' Φ γυμνοὶ TΦ: γυμνή M ἀποβαλλόμενοι ἔγραφα: ἀποδαλλόμενοι M TΦ ,ζ' M: λείπει TΦ 9. τις TΦ: τίς M 9. χάνην M: Χάνην T: χαύνη Φ 10. ταμουρλάγκης M: Ταμουρλάνης TΦ χαταίας M: Χαταίας TΦ 11. ὡς φασιν TΦ: ὡς φασίν M 13. ἀκρωρείοις ἔγραφα: ἀκρορῖοις M: ἀκρωρῖοις TΦ παρέλυσε M T: παρέλασε Φ τὸ θαυμασίον Τυφλίσιον ἔγραφα: τὸ θαυμασίω τυφλισίω M: τῷ θαυμασίῳ Τυφλισίῳ TΦ 14. στρατηγικώτατον TΦ: στρατηγικώτατον M 15. θυγατέραν M: θυγατέρα TΦ 17. μαχαίρα TΦ: μαχέρα M 18. ἔγδειρε M: ἔγδορε T: ἔγδαρε Φ 19. δύναται τις Φ: δύναται της M: δύναται τῆς T 20. ,σωχε' MΦ: ,σωρε' T

κ', ἡμέρα Κυριακῆ τῆς ε' ἑβδομάδος, ὥρα δευτέρα τῆς ἡμέρας. Ἐβασίλευσε δὲ ἔτη μ' καὶ μῆνας γ', ἔτων ὦν να', ἔτους ,σωλη'.

Μηνὶ Μαρτίῳ ε' τοῦ ,σϞκ' ἔτους ἐκοιμήθη ὁ βασιλεὺς κῦρ Μανουὴλ ὁ μέγας Κομνηνός, καὶ ἐτάφη εἰς τὴν Θεοσκεπάστον. Ἐβασίλευσε δὲ ἔτη κβ'. 5

Μηνὶ Μαίῳ β', ἔτους ,σϞγ' ἐκοιμήθη ἡ δέσποινα κυρὰ Εὐδοκία ἡ οὔσα ἐξ Ἰβήρων, μήτηρ δὲ τοῦ βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου.

55. Μηνὶ Σεπτεβρίῳ, ἰνδικτιῶνος δ', ἔτους ,σϞδ' εἰς τὰς ιδ', ἡμέρα Σαββάτῳ ἤλθεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸν Ἅγιον Φωκᾶν ἡ δέσποινα κυρὰ Εὐδοκία ἡ μεγάλη Κομνηνὴ μετὰ κατέργου καὶ ἐνός γριπαρίας. 10 φ.311
 ἔλαχε δὲ καὶ νύμφας εἰς μὲν τὸν αὐτάδελφον αὐτῆς, τὸν βασιλέα κῦρ Μανουὴλ, χῆρον ὄντα, τὴν θυγατέρα τοῦ Φιλανθρωπνοῦ κυρὰν Ἄννην, εἰς δὲ τὸν ἀνεψιὸν αὐτῆς, τὸν βασιλέα κῦρ Ἀλέξιον, τὴν θυγατέραν τοῦ Καντακουζηνοῦ κυρὰν Θεοδώραν. Καὶ τῆ ἑπαύριον Κυριακῆ, βροχῆς οὔσης, εἰσῆλθον εἰς Τραπεζοῦντα. Γέγονε δὲ καὶ πρέσβυς εἰς ταῦτα ὁ μέγας δούξ ὁ ἀμυριάλης ὁ Σχολάρις. 15

56. Τῷ δὲ ,σϞε' ἔτει, τῆς ε' ἰνδικτιῶνος, τῆς ιβ' τοῦ Νοεμβρίου, ἡμέρα θ', ὥρα γ' τῆς νυκτὸς ἐκοιμήθη καὶ ἡ δέσποινα, ἡ κυρὰ Θεοδώρα Καντακουζηνὴ ἡ μεγάλη Κομνηνὴ, ἡ ὁμόζυγος τοῦ αὐτοῦ βασιλέως κῦρ Ἀλεξίου, καὶ ἐτάφη || ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῶ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Χρυσοκεφάλου, ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τοῦ Γίδωνος, εἰς τὸ παράθημα. 20 φ.312^α

2 (καὶ 5). ἔτη ἔγραφα: ἔτους ΜΤΦ μῆνας ΤΦ: μῆνας Μ ,σωλη'. Μηνὶ Φ: ,σωλη' (,σωση' Τ). μηνὶ ΜΤ 3. βασιλεὺς ΤΦ: βασιλεῦς Μ
 5. κβ' ἔγραφα: κξ' ΜΤΦ 7. κυροῦ Μ: κῦρ ΤΦ 8. Σεπτεβρίῳ ἔγραφα: σεπτεβριῶν Μ: Σεπτεμβρίῳ ΤΦ τὰς ἔγραφα: τα Μ: τὰ ΤΦ 10. ἐνός ΜΤΦ. Γραπτίον μιᾶς 11. γριπαρίας Μ: γρυπαρίας ΤΦ 12. Φιλανθρωπνοῦ ἔγραφα: φιλανθρωπίνου Μ: Φιλανθρωπινου ΤΦ 14. τὴν Μ: λείπει ΤΦ κυρὰν ΜΦ: κῦρ Τ 16. πρέσβυς ΤΦ: πρέσβις Μ
 ταῦτα ΤΦ: ταυτα Μ δούξ ὁ ἀμυριάλης (ἀμυριάλης Φ) ΜΦ: Δούξ ὁ Ἀμυριάλης Τ 17. ,σϞε Μ: ,σϞε' ΤΦ 21. Γίδωνος ἔγραφα: Γίδωνος ΜΤΦ. Ἴδε σ. 266, 10, 11, 13. 22. τὸ ΜΤ: τὰ Φ παράθημα Μ: παράσημα ΤΦ Μετὰ τὴν λέξιν παράθημα κενὸν 10 στίχων, ὡσεὶ 270 γραμμάτων Μ

57. Τῷ δὲ αὐτῷ ἔτει, μηνὶ Νοεμβρίου ἦλθε καὶ ἀπὸ Γοτθίας ἡ βασιλισσα κυρὰ Μαρία, ἡ τοῦ κυρ Ἀλεξίου ἐκ τῆς Θεοδώρας θυγάτηρ, καὶ εὐλογήθη μετὰ εὐσεβοῦς δεσπότη, τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς κυρ Δαβίδ τοῦ μεγάλου Κομνηνοῦ.

Ἐν τέλει δὲ παρατηρῶ, ὅτι ὁ ἀναγινώσκων τὸ κείμενον, οἷον παρέσχον αὐτὸ μετὰ τὴν ἀκριβῆ νέαν ἀντιβολὴν τοῦ κώδικος καὶ τὰς νέας περὶ αὐτοῦ φροντίδας, δὲν θάπορῃση βεβαίως, ὅτι ἀφῆκ' ἀμεταβλήτους τοὺς ἐν τῷ κώδικι σολοικισμοὺς¹ καὶ τὰς περὶ τοὺς τύπους ἀνωμαλίας ἃς παρέχει ὁ κώδιξ. Ἐπραξα δὲ τοῦτο ἀγνοῶν, ἂν αὐταὶ προέρχωνται ἐξ ἀνεπιστασίας τοῦ βιβλιογράφου ἢ ἐκ γλωσσικῆς ἀστασίας αὐτοῦ τοῦ συγγραφέως τοῦ χρονικοῦ. Οὕτω φέρονται πλὴν τινῶν παρατεθέντων ἤδη ἐν ταῖς ὑποσελιδίαις σημειώσεσιν οἱ τύποι *θυγατέρα* (σ. 269,3. 284,16. 293,12 καὶ *θυγατέραν* (σ. 286,21. 290,10,12,14. 292,15. 293,14), *Τραπεζοῦντα* ἐν δοτικῇ (σ. 286,8) καὶ *Τραπεζοῦντι* (σ. 268,8,21. 275,28. 285,2. 290,10. 291,20), *Τραπεζοῦντα* ἐν αἰτιατικῇ (σ. 266,5. 268,6. 276,20 - 283,2) καὶ *Τραπεζοῦνταν* (σ. 290,9), *βασιλέα* (σ. 271,6. 279,10. 288,12. 289,16. 291,7,9. 292,14. 293,12) καὶ *βασιλέαν* (σ. 288,1), ἐν παραβολῇ πρὸς τὸ *ἐβδομάδα* (σ. 290,1), *ἦλθαμεν* (σ. 278,8. 284,17), *ἀπήλθαμεν* (σ. 278,5. 284,6-288,10,12) καὶ *ἀπήλθομεν* (σ. 280,5. 283,3), *ἀνήλθομεν* (σ. 286,16), *ἦλθαν* (σ. 275,18. 276,3,11. 278,18), *ἀπήλθαν* (σ. 274,19. 276,1) καὶ *ἦλθον* (σ. 280,2), *ἀπήλθον* (σ. 273,23. 274,6. 276,10,23. 279,3), *εἰςἦλθον* (σ. 283,24) καὶ *ἦλθασιν* (σ. 273,21), *αἰχμαλωτίσθη* (σ. 275,17) καὶ *ἦχμαλώτευσεν* (σ. 279,22), *ἦχμαλωτίσαμεν* (σ. 286,6), *ἐπεριώρισε* (σ. 286,6).

2. τῆς Θεοδώρας ἔγραφα: τῶν Θεοδώρων ΜΤΦ

3. Δαβίδ ἔγραφα:

δαδ' Μ: Δαυίδ ΤΦ

¹ Ἴδτε μετοχὴν ἀντὶ ῥήματος ἐν σ. 279, 10, ὀνομαστικὰς ἀπολύτους ἐν σ. 271, 1-272,13,15-279,16-280,12,292,2 κ. ἑ.

270,20. 274,23), ἐπεριώρισαν (σ. 273,19), ἐπεριωρίσθησαν (σ. 272,17) καὶ περιώρισεν (σ. 279,15), περιωρίσθη (σ. 285,11), περιωρίσθησαν (σ. 276,9. 277,7,18), παρεδόθη (σ. 267,14) καὶ ἐπαρεδόθησαν (σ. 278,13), ἔσμιξεν (σ. 283,5), ἔσμίγαμεν (σ. 288,12), ἔσμιχθῶμεν (σ. 284,18), ἔσμιχθέντες (σ. 285,1) καὶ εἰσμιχθεῖς (σ. 290,13), τὴν ἔκβασιν (σ. 287,20) καὶ τὸ ἔκβαν (σ. 288,11), ἀμυτζαντάριοι (σ. 274,14) καὶ ἀμυρτζαντάριος (σ. 275,5), ἐπικέρνης (σ. 275,4) καὶ πικέρνης (σ. 278,9. 10), Χερίαναν (σ. 279,22), Χερίανας (σ. 280,5) καὶ Χεριάνης (σ. 288,17), Παλαιολογίνα (σ. 269,11. 272,5. 273,11. 274,1) καὶ Παλαιολογίνη (σ. 269,4), Ἀμινσῶ ἐν γενικῇ (σ. 276,12) καὶ Ἀμινσοῦν ἐν αἰτιατικῇ (σ. 285,9). Προςέτι δ' ἀναγκαῖον ὑπέλαβον νὰ τηρήσω καὶ τὰς γραφὰς Σεπτέβριος καὶ Δεκέβριος, ἅς οἱ πρότεροι ἐκδύται ἐπηνώρθωσαν σιωπηρῶς ἢ ἐξ ἀβλεψίας.